

UCHWAŁA Nr 91 RADY MINISTRÓW

z dnia 7 maja 1971 r.

w sprawie zasad korekty funduszu płac oraz zasad i trybu kontroli funduszu płac przedsiębiorstw uspołecznionych wykonywanej przez banki.

Rada Ministrów uchwala, co następuje:

Rozdział I

Przepisy ogólne.

§ 1. Przepisy uchwały dotyczą korekty funduszu płac oraz sprawowanej przez banki kontroli tego funduszu w przedsiębiorstwach (państwowych, spółdzielniach oraz w przedsiębiorstwach prowadzonych przez organizacje społeczne) i w ich zakładach na pełnym wewnętrznym rozrachunku gospodarczym, zwanych dalej przedsiębiorstwami, z wyjątkiem:

- 1) kopalń węgla kamiennego objętych przepisami uchwały nr 73 Rady Ministrów z dnia 31 marca 1966 r. w sprawie zasad obowiązujących przy wypłatach funduszu płac i ich kontroli w kopalniach węgla kamiennego,
- 2) przedsiębiorstw zgrupowanych w Zjednoczeniu Przemysłu Okrętowego w zakresie spraw uregulowanych zarządzeniem nr 44 Prezesa Rady Ministrów z dnia 5 maja 1971 r. w sprawie zasad działalności Zjednoczenia Przemysłu Okrętowego.

§ 2. 1. Odpowiedzialność za prawidłową gospodarkę funduszem płac spoczywa na przedsiębiorstwach i ich jednostkach nadrzędnych, a w zakresie funduszu płac przedsiębiorstw planu terenowego — również na prezydiach wojewódzkich rad narodowych.

2. Banki sprawdzają prawidłowość gospodarki funduszem płac oraz kontrolują rozliczenia funduszu płac przedsię-

biorstw. Na wniosek dyrektora kombinatu lub przedsiębiorstwa wielozakładowego, w którego skład wchodzi zakłady na pełnym wewnętrznym rozrachunku gospodarczym, banki kontrolują rozliczenia funduszu płac w skali całego kombinatu lub przedsiębiorstwa wielozakładowego. W tym wypadku zakłady na pełnym wewnętrznym rozrachunku gospodarczym nie mają obowiązku rozliczać funduszu płac wobec banków, a banki prowadzą w stosunku do nich jedynie ograniczoną kontrolę w zakresie ustalonym w § 31.

3. W zakresie obowiązków związanych z bezpośrednią kontrolą funduszu płac przedsiębiorstw banki sprawdzają:

- 1) prawidłowość sporządzania planów zadań gospodarczych i funduszu płac,
- 2) poprawność rozliczeń funduszu płac składanych w bankach przez przedsiębiorstwa,
- 3) stosowanie sankcji za przekroczenie funduszu płac wobec pracowników przedsiębiorstw i zjednoczeń,
- 4) funkcjonowanie branżowych mierników zadań gospodarczych ustalonych na potrzeby kontroli funduszu płac,
- 5) prawidłowość zakresu korekty planów funduszu płac oraz wysokości współczynników korygujących.

O ujawnionych nieprawidłowościach w gospodarce funduszem płac banki informują przedsiębiorstwa i ich jednostki nadrzędne, postulują podjęcie określonych środków zmierzających do usunięcia stwierdzonych uchybień i do usprawnienia gospodarki płacami.

4. Obowiązek sprawdzania stopnia wykonania wskaźników i zadań, od których zależy wysokość nagród i premii pracowników przedsiębiorstw, spoczywa na organach uprawnionych do zatwierdzania wypłat z powyższych tytułów.

§ 3. 1. Ilekroć w przepisach uchwały jest mowa o:

- 1) zjednoczeniu — należy przez to rozumieć również inną jednostkę organizacyjną, sprawującą bezpośredni nadzór nad przedsiębiorstwami,
- 2) ministże — należy przez to rozumieć również kierownika urzędu centralnego, przewodniczącego komitetu sprawującego funkcje naczelnego organu administracji państwowej.

2. Uprawnienia przewidziane w uchwale dla ministrów przysługują odpowiednio zarządom centralnych związków spółdzielczych.

§ 4. Rodzaje wynagrodzeń wchodzących w skład funduszu płac określają odrębne przepisy.

§ 5. Ze względu na cele bankowej kontroli fundusz płac dzieli się na:

- 1) korygowany fundusz płac — to jest fundusz płac, którego plan podlega zwiększeniu lub zmniejszeniu w zależności od stopnia wykonania planu zadań gospodarczych,
- 2) nie korygowany fundusz płac — obejmujący pozostały fundusz płac przedsiębiorstwa.

§ 6. 1. Do korygowanego funduszu płac zalicza się:

- 1) w przedsiębiorstwach przemysłowych — osobowy fundusz płac robotników grupy przemysłowej,
- 2) w przedsiębiorstwach budowlano-montażowych — osobowy fundusz płac robotników grupy wytwórczej (zatrudnionych w produkcji podstawowej, pomocniczej i usługach produkcyjnych) oraz osobowy fundusz płac pracowników produkcyjnych zatrudnionych w pracowniach projektowych przedsiębiorstw, w których wprowadzono zasady wynagradzania obowiązujące w państwowych biurach projektów,
- 3) w biurach projektów — osobowy fundusz płac pracowników produkcyjnych,
- 4) w przedsiębiorstwach geologicznych — osobowy fundusz płac robotników zatrudnionych w produkcji podstawowej, pomocniczej i usługach produkcyjnych,
- 5) w przedsiębiorstwach geodezyjno-kartograficznych — osobowy fundusz płac pracowników inżynieryjno-technicznych i robotników zatrudnionych bezpośrednio w produkcji,
- 6) w przedsiębiorstwach transportowych — osobowy fundusz płac robotników grupy eksploatacyjnej,
- 7) w przedsiębiorstwach handlowych oraz w pozostałych przedsiębiorstwach — osobowy fundusz płac pracowników, których wynagrodzenia uzależnione są od stopnia wykonania zadań gospodarczych; przy ustalaniu dla tych przedsiębiorstw wysokości współczynników korygujących w trybie przewidzianym w § 8 ust. 1 Przewodniczący Komitetu Pracy i Płac określa jednocześnie grupy pracowników, których fundusz płac zalicza się do korygowanego funduszu płac.

Ponadto we wszystkich przedsiębiorstwach do korygowanego funduszu płac zalicza się:

- a) fundusz ajencyjno-prowizyjny oraz
- b) osobowy fundusz płac pracy nakładczej.

2. Na wniosek właściwego ministra Przewodniczący Komitetu Pracy i Płac w porozumieniu z Prezesem Narodowego Banku Polskiego (prezesem, naczelnym dyrektorem banku specjalnego) może dla określonych grup przedsiębiorstw ustalić odmienne od podanych w ust. 1 pkt 1—6 zasady zaliczania wynagrodzeń do korygowanego funduszu płac.

§ 7. 1. Jeżeli przedsiębiorstwo przekroczy ustalone w planie zadania gospodarcze, to uzyskuje uprawnienia do przeliczenia planu korygowanego funduszu płac stosownie do stopnia wykonania planu zadań gospodarczych z zastosowaniem współczynnika korygującego.

2. Jeżeli przedsiębiorstwo nie wykona ustalonych w planie zadań gospodarczych, wówczas plan korygowanego funduszu płac przelicza się stosownie do stopnia wykonania planu zadań gospodarczych z zastosowaniem współczynnika korygującego.

3. Zjednoczenie obowiązane jest zawiesić uprawnienia przedsiębiorstwa do korekty planu funduszu płac, o których mowa w ust. 1, jeżeli ze względu na niską jakość produkcji, przestarzałość wyrobów, ograniczone możliwości zaopatrzenia surowcowego lub materiałowego, a także brak możliwości zbytu i niedostosowanie asortymentu produkcji do potrzeb odbiorców przekroczenie zadań produkcyjnych jest ekonomicznie niecelowe.

4. Zjednoczenie może ograniczyć uprawnienia przedsiębiorstwa do korygowania planu funduszu płac do określonego stopnia przekroczenia planu zadań gospodarczych, a także ograniczyć uprawnienia do korekty przy przekroczeniu planu zadań gospodarczych w określonych grupach wyrobów lub usług.

5. Jeżeli w trakcie kontroli przedsiębiorstwa bank stwierdzi, że przekroczenie zadań produkcyjnych w tym przedsiębiorstwie jest ekonomicznie niecelowe, wówczas obowiązany jest wystąpić z wnioskiem do zjednoczenia o zawieszenie uprawnień przedsiębiorstwa do korekty planu funduszu płac.

§ 8. 1. Wysokość średnich współczynników korygujących dla poszczególnych zjednoczeń, dla jednolitych branżowo grup przedsiębiorstw lub dla określonego rodzaju działalności gospodarczej ustala na wniosek właściwego ministra Przewodniczący Komitetu Pracy i Płac w porozumieniu z Przewodniczącym Komisji Planowania przy Radzie Ministrów i Prezesem Narodowego Banku Polskiego (prezesem, naczelnym dyrektorem banku specjalnego).

2. Ustalając wysokość średnich współczynników korygujących w trybie ust. 1 Przewodniczący Komitetu Pracy i Płac może:

- 1) ustalić — obok współczynnika średniego — współczynnik maksymalny, którego wysokości zjednoczenie nie może przekroczyć przy ustalaniu współczynników korygujących dla poszczególnych przedsiębiorstw,
- 2) określić dopuszczalny stopień przekroczenia planu zadań gospodarczych, powyżej którego nie stosuje się korekty planu funduszu płac,
- 3) ustalić, że cały fundusz płac przedsiębiorstwa lub określonej grupy przedsiębiorstw nie podlega bankowej korekcie,
- 4) ustalić współczynnik korekty dla niektórych przedsiębiorstw zgrupowanych w zjednoczeniu, jeśli względy gospodarcze uzasadniają odmienne potraktowanie tych przedsiębiorstw,
- 5) określić wypadki, w których przedsiębiorstwa uprawnione do korygowania funduszu płac byłyby obowiązane stosować korektę zmniejszającą dopiero przy wykonaniu planu zadań gospodarczych poniżej 99%.

3. Przewodniczący Komitetu Pracy i Płac składa Prezesowi Rady Ministrów corocznie w terminie do dnia 30 kwietnia sprawozdanie o wysokości współczynników korygujących ustalonych dla zjednoczeń oraz o ograniczeniach stosowania korekty do określonego stopnia przekroczenia planu zadań gospodarczych.

4. Współczynniki korygujące dla poszczególnych przedsiębiorstw, z zastrzeżeniem przepisów ust. 7, ustala zjednoczenie w ramach średniego współczynnika ustalonego dla zjednoczenia zgodnie z ust. 1 z uwzględnieniem przepisów ust. 2. Przy ustalaniu współczynników korygujących dla przedsiębiorstw zjednoczenie bierze pod uwagę całokształt warunków pracy danego przedsiębiorstwa, a w szczególności:

- 1) ekonomiczną celowość przekraczania planowanych rozmiarów zadań gospodarczych,
- 2) pracochłonność wyrobów i usług, których plany produkcyjne mogą być przekraczane,
- 3) udział płac stałych i zmiennych w korygowanym funduszu płac,
- 4) szczególną sytuację przedsiębiorstw nowo uruchomionych i przedsiębiorstw, których plany nie zakładają bądź wzrostu zadań gospodarczych, bądź też wzrostu funduszu płac.

Wysokość współczynników korygujących ustalonych dla przedsiębiorstw zjednoczenie obowiązane jest podać do wiadomości banku.

5. Przedsiębiorstwo, któremu zjednoczenie zgodnie z przepisem § 7 ust. 3 zawiesiło uprawnienie do korygowania planu funduszu płac przy przekroczeniu planu zadań gospodarczych, obowiązane jest — w razie wykonania planu zadań gospodarczych poniżej 99% — zmniejszyć odpowiednio plan korygowanego funduszu płac, stosując średni współczynnik korygujący ustalony dla zjednoczenia w trybie § 8 ust. 1, a w razie nieustalenia dla zjednoczenia współczynnika korygującego — stosując współczynnik 0,5.

6. Przewodniczący Komitetu Pracy i Płac w porozumieniu z Przewodniczącym Komisji Planowania przy Radzie Ministrów może ustalić inne — aniżeli za pomocą współczynników korygujących — zasady korygowania planu funduszu płac (np. kwota funduszu płac przypadająca na jednostkę ponadplanowej produkcji, procentowy udział osobowego funduszu płac w wartości produkcji itp.).

7. Wysokość współczynników korygujących dla przedsiębiorstw specjalizujących się w produkcji eksportowej objętych uchwałą nr 125 Rady Ministrów z dnia 26 kwietnia 1968 r. w sprawie przedsiębiorstw specjalizujących się w produkcji eksportowej — ustala właściwy minister w granicach od 0,4 do 0,8. Ustalenie współczynnika korygującego powyżej 0,8 wymaga uzgodnienia z Przewodniczącym Komitetu Pracy i Płac.

§ 9. 1. Mierniki zadań gospodarczych do celów kontroli funduszu płac powinny zapewniać prawidłowe relacje między zadaniami gospodarczymi a funduszem płac.

Wielkość zadań gospodarczych, w celu kontroli funduszu płac, może być wyrażona w miernikach ogólnie przyjętych w celach planowania i sprawozdawczości (np. wartość produkcji dodanej, produkcja globalna, produkcja towarowa, produkcja sprzedana, sprzedaż towarów i usług) bądź też w miernikach branżowych ograniczonych do niektórych tylko grup przedsiębiorstw.

2. Mierniki zadań gospodarczych, o których mowa w ust. 1, ustala na wniosek właściwego ministra Przewodniczący Komitetu Pracy i Płac w porozumieniu z Przewodniczącym Komisji Planowania przy Radzie Ministrów i Prezesem Narodowego Banku Polskiego (prezesem, naczelnym dyrektorem banku specjalnego).

3. Rozmiar wykonanych zadań gospodarczych według ustalonych mierników powinien być odpowiednio ewidencjonowany w przedsiębiorstwie.

Rozdział II

Plany zadań gospodarczych i funduszu płac.

§ 10. 1. Podstawę bankowej kontroli funduszu płac stanowią:

- 1) w zakresie osobowego funduszu płac i funduszu agencji-prowizyjnego objętych wskaźnikiem dyrektywnym — zadania gospodarcze i fundusz płac ustalone w planach rocznych, zawierających podział na kwartaly,
- 2) w zakresie bezosobowego funduszu płac i funduszu hono-

rariów objętych wskaźnikiem dyrektywnym — fundusz płac ustalony w planie rocznym bez podziału na kwartaly,

- 3) w zakresie funduszu płac nie objętego wskaźnikiem dyrektywnym — zadania gospodarcze i fundusz płac ustalone w operatywnych planach kwartalnych, zatwierdzonych przez zjednoczenie.

2. Plany zadań gospodarczych i funduszu płac powinny być sporządzane z podziałem funduszu płac na objęty i nie objęty wskaźnikiem dyrektywnym. W planach zadań gospodarczych i funduszu płac przedsiębiorstwa powinny wyodrębnić fundusz premiiowy pracowników umysłowych, do którego mają zastosowanie sankcje za nieprawidłową gospodarkę funduszem płac (rozdział V), a także inne składniki funduszu płac, jeśli podlegają one odrębnemu rozliczeniu wobec banku. Plan bezosobowego funduszu płac powinien zawierać podział tego funduszu na część nie limitowaną i limitowaną.

§ 11. Zakres funduszu płac objętego wskaźnikiem dyrektywnym oraz rodzaje wynagrodzeń wchodzących w skład nie limitowanej części bezosobowego funduszu płac ustalają przepisy o narodowych planach gospodarczych.

§ 12. Roczne plany zadań gospodarczych i funduszu płac stanowią integralną część planów techniczno-ekonomicznych i powinny być składane w bankach w terminach przewidzianych dla złożenia tych planów.

§ 13. 1. Roczne plany zadań gospodarczych i funduszu płac mogą być przez przedsiębiorstwa zmieniane na polecenie lub za zgodą jednostki nadrzędnej do terminu rozliczenia funduszu płac za III kwartał danego roku obrachunkowego.

2. Przedsiębiorstwa mogą zmieniać plany roczne zadań gospodarczych i funduszu płac do ostatniego dnia roku obrachunkowego, jeżeli zmiany te wynikają:

- 1) ze zwiększenia przez zjednoczenie w ramach posiadanych rezerw dyrektywnego wskaźnika funduszu płac,
- 2) z przekazania limitu funduszu płac przez jednostkę do tego uprawnioną lub odstąpienia przez inne przedsiębiorstwo części posiadanego limitu funduszu płac w związku z podjęciem przez przedsiębiorstwo na zlecenie jednostki przekazującej dodatkowej produkcji lub usług,
- 3) z przerzutu na bezosobowy fundusz płac kwot przewidzianych na usługi obce w planie kosztów własnych,
- 4) ze zmian organizacyjnych polegających na połączeniu i podziale przedsiębiorstw lub polegających na przekazaniu i przejęciu części przedsiębiorstw.

3. Zmiany planów, o których mowa w ust. 2 pkt 3 i 4, wymagają zatwierdzenia przez zjednoczenie.

§ 14. Kwartalne operatywne plany zadań gospodarczych i funduszu płac nie objętego wskaźnikiem dyrektywnym powinny być składane do końca pierwszego miesiąca kwartału. W uzasadnionych wypadkach bank może ten termin przedłużyć.

§ 15. Jeżeli złożone przez przedsiębiorstwo w banku plany budzą zastrzeżenia co do prawidłowości ustalonych w nich zadań gospodarczych i funduszu płac i jeżeli przedsiębiorstwo nieprawidłowości tych nie usunie, bank powinien przedstawić sprawę zjednoczeniu w celu podjęcia decyzji. Jeżeli zjednoczenie nie podejmie odmiennej decyzji w ciągu 30 dni, uważa się, że zastrzeżenia banku zostały uznane za słuszne.

Rozdział III

Zasady wypłat z funduszu płac.

§ 16. 1. Przedsiębiorstwa są uprawnione do wydatkowania funduszu płac (osobowego i bezosobowego funduszu płac funduszu prowizji i funduszu honorariów) do wysokości usta-

łonej na dany okres w planie rocznym lub w kwartalnym planie operatywnym z uwzględnieniem przepisów § 17.

2. Przepis ust. 1 nie ma zastosowania do wypłat z funduszu premiowego pracowników umysłowych. Przedsiębiorstwa dokonują wypłat z funduszu premiowego pracowników umysłowych do wysokości kwot przysługujących im za wykonanie wskaźników i zadań zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

§ 17. 1. Przedsiębiorstwa uprawnione do korekty planu funduszu płac, przy przekroczeniu planowanych zadań gospodarczych, upoważnione są do wydatkowania korygowanego osobowego funduszu płac do wysokości kwot, ustalonych na dany okres w planie, powiększonych stosownie do stopnia wykonania zadań gospodarczych z uwzględnieniem współczynnika korygującego.

2. W zakresie osobowego funduszu płac pracy nakładczej — przedsiębiorstwa są uprawnione do dokonywania wydatków do wysokości ustalonej na dany okres w planie, powiększonej lub pomniejszonej proporcjonalnie do stopnia wykonania zadań gospodarczych.

3. W zakresie funduszu agencji-prowizyjnego przedsiębiorstwa są uprawnione do dokonywania wydatków z tego funduszu do wysokości wynikającej z wielkości sprzedaży lub zakupu oraz obowiązujących stawek prowizyjnych.

4. W razie niewykonania przez przedsiębiorstwo planu zadań gospodarczych planowana wysokość korygowanego osobowego funduszu płac ulega zmniejszeniu stosownie do stopnia wykonania planu zadań gospodarczych z uwzględnieniem współczynnika korygującego. Przepisy § 8 ust. 2 pkt 5 i ust. 5 mają odpowiednio zastosowanie.

5. Przedsiębiorstwa mogą dokonywać wypłat z bezosobowego funduszu płac powyżej kwot przyjętych w planie jedynie z tytułu wynagrodzeń zaliczonych zgodnie z § 11 do nie limitowanej części bezosobowego funduszu płac.

§ 18. Banki dokonują wypłat:

- 1) a) z osobowego funduszu płac, z wyjątkiem wypłat wymienionych w pkt 2.
- b) z funduszu agencji-prowizyjnego oraz
- c) z nie limitowanej części bezosobowego funduszu płac — do wysokości kwot zapotrzebowanych przez przedsiębiorstwo,
- 2) z funduszu premiowego pracowników umysłowych (§ 10 ust. 2) — do wysokości kwot zatwierdzonych przez upoważnione do tego organy, z uwzględnieniem przepisu § 23,
- 3) z części limitowanej bezosobowego funduszu płac i z funduszu honorariów — do wysokości kwot ustalonych w planie zadań gospodarczych i funduszu płac przedsiębiorstwa.

Rozdział IV

Zasady rozliczeń funduszu płac.

§ 19. 1. Wypłaty z osobowego funduszu płac, przekraczające:

- 1) w zakresie korygowanego funduszu płac — skorygowany plan tego funduszu,
  - 2) w zakresie nie korygowanego funduszu płac — plan tego funduszu,
- stanowią przekroczenie funduszu płac.

2. Jeżeli wypłaty z osobowego funduszu płac są niższe od granic, o których mowa w ust. 1, wówczas różnica stanowi oszczędność funduszu płac.

3. Jeżeli kwota limitowanych zasiłków chorobowych wypłaconych w kwartale przekroczy wysokość ustalonych na ten cel kredytów, wówczas przedsiębiorstwo obowiązane jest przy rozliczeniu funduszu płac wobec banku — pomniejszyć

plan (plan skorygowany) osobowego funduszu płac o przekroczenie limitu wypłat zasiłków chorobowych.

4. Przy obliczaniu przekroczeń i oszczędności funduszu płac dokonane wypłaty pomniejsza się o wypłaty nie planowanych premii i dodatków do płac oraz innych składników wynagrodzeń, zaliczonych do funduszu płac, lecz nie objętych planem tego funduszu. Przewodniczący Komisji Planowania przy Radzie Ministrów w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Pracy i Płac określa wynagrodzenia zaliczone do funduszu płac, które nie są objęte planem funduszu płac przedsiębiorstwa. Składniki wynagrodzeń nie planowanych powinny być wymienione w instrukcjach Głównego Urzędu Statystycznego w sprawie sprawozdawczości statystycznej z wykonania planów zatrudnienia i funduszu płac.

§ 20. 1. Przedsiębiorstwa składają w banku rozliczenia funduszu płac w okresach kwartalnych w rachunku narastającym od początku roku. Kopie tych rozliczeń przedsiębiorstwa przesyłają do zjednoczenia.

2. Wzory sprawozdań z wykonania planu zadań gospodarczych i funduszu płac oraz terminy ich przesyłania do banku ustala Prezes Narodowego Banku Polskiego (prezes, naczelny dyrektor banku specjalnego) w porozumieniu z Prezesem Głównego Urzędu Statystycznego.

§ 21. 1. Jeżeli z kwartalnego lub rocznego rozliczenia funduszu płac wynika przekroczenie funduszu płac, mają zastosowanie sankcje przewidziane w rozdziale V.

2. Przekroczenia funduszu płac powstałe na koniec I, II i III kwartału przedsiębiorstwa obowiązane są zlikwidować do końca roku obrachunkowego.

3. Przepisy ust. 1 i 2 nie mają zastosowania do przekroczeń funduszu płac uznanych za uzasadnione przez właściwego ministra lub dyrektora zjednoczenia, a w odniesieniu do przedsiębiorstw powiązanych z planami terenowymi przez przewodniczącego prezydium wojewódzkiej rady narodowej — w ramach posiadanych przez nich rezerw (nie rozdzielonych limitów) funduszu płac.

4. Przekroczenia funduszu płac państwowych przedsiębiorstw przemysłowych, wynikające z rozliczenia na koniec II, III i IV kwartału, mogą być uznane za uzasadnione również na podstawie decyzji dyrektora zjednoczenia w ramach przejętych oszczędności funduszu płac, o których mowa w § 22 ust. 2 i 3.

5. Na wniosek przedsiębiorstwa specjalizującego się w produkcji eksportowej, akceptowany przez dyrektora zjednoczenia, bank traktuje jako uzasadnione przekroczenie funduszu płac spowodowane dodatkowymi wypłatami funduszu płac związanymi z przygotowaniem produkcji eksportowej na przyszłe okresy, podjętej w ciągu roku, a nie ujętej w planie przedsiębiorstwa.

§ 22. 1. Ustalone na podstawie rozliczeń oszczędności osobowego funduszu płac przedsiębiorstw nie podlegają blokowaniu przez bank z zastrzeżeniem przepisów ust. 2 i 3.

2. W państwowych przedsiębiorstwach przemysłowych 25% oszczędności osobowego funduszu płac robotników — wynikających z rozliczenia funduszu płac przedsiębiorstw na koniec II, III i IV kwartału — podlega przekazaniu do zjednoczenia z przeznaczeniem na cele określone w uchwale nr 28 Rady Ministrów z dnia 9 lutego 1971 r. w sprawie premiowania i nagradzania w roku 1971 robotników i pracowników umysłowych państwowych przedsiębiorstw przemysłowych i nadzorujących je zjednoczeń oraz niektórych innych gałęzi gospodarki (Monitor Polski Nr 10, poz. 65). O kwoty przekazanych do zjednoczenia oszczędności funduszu płac, wykazanych na koniec II kwartału, pomniejsza się plan (plan skorygowany) funduszu płac przedsiębiorstwa na III kwartał. Analogiczny tryb postępowania stosuje się przy ustalaniu planu na IV kwartał.

3. Przepis ust. 2 stosuje się również do innych przedsiębiorstw, nie wymienionych w tym ustępie, które na mocy odrębnych przepisów uzyskały uprawnienia do wykorzystywania oszczędności funduszu płac, określone w § 4 uchwały nr 28 Rady Ministrów z dnia 9 lutego 1971 r.

Rozdział V

Sankcje za nieprawidłową gospodarkę funduszem płac.

§ 23. 1. W razie powstania w przedsiębiorstwie przekroczenia osobowego funduszu płac podlegającego obowiązkowi likwidacji organ zatwierdzający wypłatę premii (dyrektor zjednoczenia, dyrektor przedsiębiorstwa, zarząd spółdzielni itp.) obowiązany jest wstrzymać wypłatę części funduszu premiowego pracowników umysłowych w wysokości określonej w przepisach o premiowaniu pracowników umysłowych, obowiązujących w danym przedsiębiorstwie. Jeżeli obowiązujące w danym przedsiębiorstwie przepisy o premiowaniu pracowników umysłowych nie określają wysokości sankcji za przekroczenie funduszu płac, wówczas organ zatwierdzający wypłatę premii obowiązany jest wstrzymać wypłaty z funduszu premiowego pracowników umysłowych w kwocie odpowiadającej przekroczeniu, lecz nie więcej niż 50% funduszu premiowego zatwierdzonego za wyniki danego okresu.

2. Na równi z przekroczeniami osobowego funduszu płac należy traktować ponadplanowe wypłaty z bezosobowego funduszu płac dokonane z części limitowanej tego funduszu oraz ponadplanowe wypłaty z funduszu honorariów.

3. Kwoty zawieszonych premii podlegają wypłacie w razie likwidacji przekroczenia funduszu płac.

§ 24. W razie wystąpienia w przedsiębiorstwie poważniejszych nieprawidłowości w gospodarce funduszem płac pracownicy odpowiedzialni za gospodarkę funduszem płac oraz pracownicy naruszający dyscyplinę płac powinni być pozbawieni premii do pełnej wysokości przypadającej na podstawie regulaminów premiowania.

§ 25. W razie prowadzenia przez przedsiębiorstwo niewłaściwej gospodarki funduszem płac bank — niezależnie od sankcji, o których mowa w § 23 i 24 — może zastrzyć warunki udzielania przedsiębiorstwu kredytu w sposób przewidziany w przepisach o kredytowaniu przedsiębiorstw.

§ 26. 1. Dyrektor przedsiębiorstwa, w którym powstało poważniejsze przekroczenie funduszu płac, powinien przedstawić organom samorządu robotniczego lub radzie zakładowej analizę gospodarki funduszem płac i przyczyny przekroczenia funduszu płac wraz z wnioskami o rozpatrzenie i podjęcie odpowiednich środków zmierzających do likwidacji przekroczenia lub usprawnienia gospodarki funduszem płac.

2. Przedsiębiorstwo powinno zawiadomić na piśmie oddział finansujący banku i zjednoczenie o środkach przedsięwziętych w celu uporządkowania gospodarki funduszem płac i likwidacji przekroczenia funduszu płac.

§ 27. Jeżeli w przedsiębiorstwach zgrupowanych w zjednoczeniu wystąpi na koniec danego kwartału przekroczenie funduszu płac podlegające obowiązkowi likwidacji, wówczas pracownicy tego zjednoczenia tracą prawo do części funduszu premiowego w wysokości i na zasadach określonych w odpowiednich przepisach o premiowaniu tych pracowników. Jeżeli przepisy o premiowaniu pracowników zjednoczeń nie określają sankcji za przekroczenia funduszu płac przedsiębiorstw, a suma podlegających obowiązkowi likwidacji przekroczeń funduszu płac przedsiębiorstw podległych danemu zjednoczeniu wynosi ponad 0,5% łącznego planowanego funduszu płac nadzorowanych przedsiębiorstw, wówczas wypracowany fundusz premiowy za wykonanie zadań przez zjedno-

czenie ulega obniżeniu o 10% za każde 0,5% przekroczenia funduszu płac, nie więcej jednak niż o 25% wypracowanego funduszu premiowego.

§ 28. W razie wystąpienia istotnych nieprawidłowości w gospodarce funduszem płac przedsiębiorstw dyrektorzy zjednoczeń obowiązani są z własnej inicjatywy lub na wniosek banku rozpatrzyć przyczyny występujących nieprawidłowości i podjąć środki niezbędne do ich likwidacji, powiadamiając o nich właściwy oddział banku.

Rozdział VI

Przepisy końcowe.

§ 29. Prezes Narodowego Banku Polskiego (prezes, naczelny dyrektor banku specjalnego) określi w instrukcji bankowej szczegółowe zasady kontroli i rozliczania funduszu płac oraz dokumenty potrzebne bankowi do sprawowania tej kontroli.

§ 30. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego na wniosek Prezesa Narodowego Banku Polskiego (prezesa, naczelnego dyrektora banku specjalnego) uwzględni we wzorach sprawozdań z wykonania planu zatrudnienia i funduszu płac potrzeby bankowej kontroli funduszu płac.

§ 31. 1. W stosunku do przedsiębiorstw, wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do uchwały, banki nie prowadzą kontroli funduszu płac na zasadach określonych w niniejszej uchwale, lecz kontrolę ograniczoną, polegającą na analizie sprawozdań z wykonania planu zatrudnienia i funduszu płac, przeprowadzaniu inspekcji w przedsiębiorstwach oraz na informowaniu przedsiębiorstw i ich jednostek nadrzędnych o ujawnionych nieprawidłowościach w gospodarce funduszem płac.

2. Przewodniczący Komitetu Pracy i Płac w porozumieniu z Przewodniczącym Komisji Planowania przy Radzie Ministrów i po zasięgnięciu opinii Prezesa Narodowego Banku Polskiego (prezesa, naczelnego dyrektora banku specjalnego) może — z własnej inicjatywy albo na wniosek właściwego ministra — objąć kontrolą w trybie uchwały przedsiębiorstwa wymienione w wykazie (ust. 1) lub ograniczyć kontrolę funduszu płac również w stosunku do przedsiębiorstw nie wymienionych w wykazie (ust. 1).

§ 32. Przewodniczący Komitetu Pracy i Płac dostosuje w porozumieniu z Prezesem Narodowego Banku Polskiego instrukcję Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac z dnia 26 czerwca 1969 r. w sprawie zasad planowania, kontroli i korekty funduszu płac w biurach projektów (Monitor Polski Nr 29, poz. 222) do przepisów niniejszej uchwały.

§ 33. Przewodniczący Komitetu Pracy i Płac może — na wniosek właściwego ministra i po zasięgnięciu opinii Prezesa Narodowego Banku Polskiego (prezesa, naczelnego dyrektora banku specjalnego) — ustalić, że przedmiotem kontroli funduszu płac sprawowanej przez banki jest łączny (bez podziału na poszczególne przedsiębiorstwa i zakłady) fundusz płac zjednoczenia. W tym wypadku przedsiębiorstwa (zakłady) nie mają obowiązku rozliczać funduszu płac wobec banków, a banki prowadzą w stosunku do nich jedynie ograniczoną kontrolę w zakresie ustalonym w § 31.

§ 34. Upoważnia się Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac w porozumieniu z Przewodniczącym Komisji Planowania przy Radzie Ministrów, Ministrem Finansów oraz Ministrem Rolnictwa do odmiennego uregulowania zasad bankowej kontroli funduszu płac w przedsiębiorstwach rolnych.

§ 35. W zakresie uregulowanym niniejszą uchwałą tracą moc dotychczasowe przepisy,

W szczególności tracą moc:

- 1) uchwała nr 106 Rady Ministrów z dnia 27 marca 1962 r. w sprawie zasad i trybu kontroli funduszu płac przedsiębiorstw uspołecznionych wykonywanej przez banki (Monitor Polski Nr 29, poz. 123 wraz z późniejszymi zmianami),
- 2) uchwała nr 417 Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 1963 r. w sprawie zasad obowiązujących przy wypłatach funduszu płac i ich kontroli w państwowych przedsiębiorstwach przemysłowych powiązanych z budżetem centralnym (Monitor Polski z 1964 r. Nr 4, poz. 15),
- 3) uchwała nr 52 Rady Ministrów z dnia 5 lutego 1960 r. w sprawie zasad planowania, kontroli i korekty funduszu

płac w państwowych przedsiębiorstwach budowlano-montażowych (Monitor Polski Nr 18, poz. 1),

- 4) uchwała nr 334 Rady Ministrów z dnia 8 października 1963 r. w sprawie planowania oraz kontroli zatrudnienia i funduszu płac, związanych z rozwojem techniki w przedsiębiorstwach przemysłu maszynowego i elektrotechnicznego podległych Ministrowi Przemysłu Ciężkiego (Monitor Polski Nr 84, poz. 405),
- 5) uchwała nr 61 Rady Ministrów z dnia 5 marca 1964 r. w sprawie zasad korekty limitów funduszu płac i zatrudnienia w spółdzielczości inwalidzkiej.

§ 36. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1971 r.

Prezes Rady Ministrów: P. Jaroszewicz

Załącznik do uchwały nr 91 Rady Ministrów z dnia 7 maja 1971 r. (poz. 201).

WYKAZ PRZEDSIĘBIORSTW, W STOSUNKU DO KTÓRYCH BANKI PRZEPROWADZAJĄ OGRANICZONĄ KONTROLĘ FUNDUSZU PŁAC

1. Ministerstwo Górnictwa i Energetyki:
  - Polsko-Węgierska S.A. „Haldex”.
2. Ministerstwo Przemysłu Chemicznego:
  - przedsiębiorstwa podległe Centrali Produktów Naftowych „CPN”.
3. Ministerstwo Przemysłu Spożywczego i Skupu:
  - przedsiębiorstwa podległe Zjednoczeniu Chłodni Składowych.
4. Ministerstwo Komunikacji:
  - przedsiębiorstwa podległe Centralnemu Zarządowi Dróg Publicznych,
  - Przedsiębiorstwo Polskie Koleje Państwowe,
  - Przedsiębiorstwo Polskie Linie Lotnicze „Lot”.
5. Ministerstwo Żeglugi:
  - przedsiębiorstwa połowowe Zjednoczenia Gospodarki Rybnej,
  - zarządy portów morskich,
  - przedsiębiorstwa żeglugi morskiej.
6. Ministerstwo Łączności:
  - przedsiębiorstwa nieprzemysłowe podległe Zjednoczeniu Stacji Radiowych i Telewizyjnych,
  - jednostki Przedsiębiorstwa Państwowego „Polska Poczta, Telegraf i Telefon”,
  - przedsiębiorstwa nieprzemysłowe podległe Zjednoczeniu Upowszechniania Prasy i Książki „Ruch”.
7. Ministerstwo Gospodarki Komunalnej:
  - ogrody zoologiczne,
  - hotele nie prowadzące działalności gastronomicznej,
  - przedsiębiorstwa straży miejskiej (dozoru mienia),
  - Wojewódzki Park Kultury i Wypoczynku w Chorzowie.
8. Ministerstwo Kultury i Sztuki:
  - Centrala Wynajmu Filmów,
  - Centrala Filmów Oświatowych „Filmos”,
  - Centrala Techniczno-Handlowa „Foto Kino Film”,
  - wojewódzkie zarządy kin,
  - pracownie sztuk plastycznych,
  - Polska Agencja Artystyczna „Pagart”,
- Centralne Laboratoria oraz Wydawnictwo Katalogów i Cenników podległe Zjednoczeniu Przemysłu Poligraficznego,
- Przedsiębiorstwo Państwowe „Składnica Księgarska”,
- Państwowe przedsiębiorstwa „Dom Książki” podległe Centrali Księgarstwa „Dom Książki”.
9. Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej:
  - wojewódzkie zarządy aptek,
  - zakłady dezynfekcji, dezynsekcji i deratyzacji.
10. Centralny Urząd Gospodarki Wodnej:
  - okręgowe zarządy wodne podległe Centralnemu Zarządowi Wód Śródlądowych.
11. Centrala Rolnicza Spółdzielni „Samopomoc Chłopska”:
  - spółdzielnie zdrowia.
12. Centralny Związek Spółdzielczości Pracy:
  - studenckie spółdzielnie pracy.
13. Robotnicza Spółdzielnia Wydawnicza „Prasa”:
  - wszystkie przedsiębiorstwa nieprzemysłowe.
14. Centralny Związek Spółdzielni Budownictwa Mieszkaniowego:
  - spółdzielnie mieszkaniowe,
  - zakłady usług inwestycyjnych.
15. Zarządy okręgowe Funduszu Wczasów Pracowniczych.
16. Przedsiębiorstwa Zakładów Doskonalenia Zawodowego.
17. Wszystkie resorty:
  - przedsiębiorstwa wydawnicze z wyjątkiem ich działalności poligraficznej,
  - przedsiębiorstwa i zakłady doświadczalne tworzone w trybie uchwały nr 18 Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 1965 r.,
  - gospodarstwa pomocnicze prowadzone na zasadach rozrachunku gospodarczego przez jednostki budżetowe.